

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.81.2025

Katowice, dnia 31 stycznia 2025 r.

Rada Gminy Ujszoły

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VII/52/2024 Rady Gminy Ujszoły z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały NR XXX/233/2021 Rady Gminy Ujszoły z dnia 25 października 2021r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ujszoły, w części określonej w § 1 w zakresie w jakim, nadając nowe brzmienie § 5 ust. 3, wprowadza sformułowanie: „z wyłączeniem odpadów takich jak: meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe. Meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, przyjmowane są za odpłatnością według cen obowiązujących w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych”, jako sprzecznej z art. 6r ust. 2d ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024 r. poz. 399 ze zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 grudnia 2024 r. Rada Gminy Ujszoły podjęła uchwałę nr Nr VII/52/2024 Rady Gminy Ujszoły z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały NR XXX/233/2021 Rady Gminy Ujszoły z dnia 25 października 2021r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ujszoły, zwaną dalej także: *uchwałą*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 6r ust. 3, 3a, 3b, 3c i 3d ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 stycznia 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona w części niezgodna z prawem.

Art. 6r ust. 3 ustawy stanowi, że: *Rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.*

Przepisem § 1 uchwały Rada nadała nowe brzmienie § 5 uchwały Nr XXX/233/2021 Rady Gminy Ujszoły z dnia 25 października 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za

gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ujsoły, dalej jako: *uchwała zmieniana*, lub *uchwała pierwotna*, stanowiąc, że:

1. W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przyjmowane są odpady:

- a) szkło,*
- b) papier,*
- c) tworzywa sztuczne,*
- d) opakowania wielomateriałowe,*
- e) metale,*
- f) bioodpady*
- ,g) meble i inne odpady wielkogabarytowe,*
- h) zużyte opony,*
- i) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,*
- j) zużyte baterie i akumulatory,*
- k) przeterminowane leki i chemikalia,*
- l) odpady niebezpieczne pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych,*
- m) odpady budowlane i rozbiórkowe,*
- n) odzież i tekstylia,*
- o) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek.*

2. W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) odpady dostarczone przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbierane są nieodpłatnie.

3. W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) odpady dostarczone przez właścicieli nieruchomości na których znajdują się budynki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystane do celów rekreacyjno-wypoczynkowych odbierane są nieodpłatnie z wyłączeniem odpadów takich jak: meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe. Meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, przyjmowane są za odpłatnością według cen obowiązujących w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

4. Właściciele nieruchomości we własnym zakresie dostarczają do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) odpady komunalne zebrane w sposób selektywny.

5. Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) nie przyjmuje się odpadów w ilościach i charakterze wskazującym na to, iż pochodzą z prowadzenia działalności gospodarczej

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy: *Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:*

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;*
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;*
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;*
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.*

I kolejno, zgodnie z art. 6r ust. 2d ustawy: *W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6, przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.*

Natomiast zgodnie z art. 6r ust. 3a ustawy: *W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*

Z powyższych przepisów ustawy wynika zatem, że w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami gmina zapewnia właścicielom nieruchomości przyjmowanie odpadów, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy to jest: co najmniej odpadów komunalnych wymienionych w pkt 5 tego artykułu oraz *odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych.*

Wśród odpadów, które w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, powinny być przyjmowane przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (dalej również jako PSZOK) znajdują się między innymi: meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Możliwe jest ograniczenie ilości przyjmowania wskazanych w art. 6r ust. 3a ustawy frakcji odpadów, ale za niedopuszczalne należy uznać całkowite wyłączenie przyjmowania frakcji przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych w ramach wymienionej wyżej opłaty.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, PSZOK zobowiązany jest przyjmować wszystkie frakcje odpadów - nie jest możliwe wyłączenie obowiązku odbioru odpadów, ale jedynie ograniczenie ilości wskazanych w art. 6r ust. 3a ustawy frakcji odpadów.

Należy w tym miejscu wskazać, że na mocy uchwały Nr VI/54/2019 z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie przejścia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, Rada Gminy Ujsoły przesądziła o odbieraniu przez Gminę Ujsoły odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne - a więc także od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Kolejno, należy wskazać na uchwałę Nr LXII/446/2024 Rady Gminy Ujsoły z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno wypoczynkowe. Na mocy tej uchwały zostały zatem ustalone ryczałtowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla wskazanych wyżej nieruchomości. Stawki te powinny zatem obejmować przyjmowanie przez PSZOK wszystkich odpadów, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym również odpadów takich jak: meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Tymczasem przepis zawarty w § 5 ust. 3 uchwały zmienianej w brzmieniu nadanym mu na mocy analizowanej uchwały zmieniającej wskazuje, że wolą Rady było wyłączenie odbierania przez PSZOK w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami frakcji odpadów wskazanych w tym paragrafie uchwały, pochodzących z nieruchomości, na których znajdują się budynki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystane do celów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Zatem, Rada Gminy Ujsoły, stanowiąc, że meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe dostarczone przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystane do celów rekreacyjno-wypoczynkowych przyjmowane są za odpłatnością według cen obowiązujących w PSZOK, naruszyła w sposób istotny art. 2d ustawy.

Organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionej części uchwały.

Opisane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne

jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr VII/52/2024 Rady Gminy Ujsoły z dnia 30 grudnia 2024 w sprawie zmiany Uchwały NR XXX/233/2021 Rady Gminy Ujsoły z dnia 25 października 2021r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ujsoły, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w wyżej wymienionej części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego